

MIZPP00MVBKZ

"V havarijní zóně
Jaderné elektrárny T e m e l í n"
373 02 Neznašov 122
IČ: 265 29 084

Vaše č.j.: ze dne 29. 6. 2010 Naše značka: 5_Ha/2010

Datum: 20. 7. 2010

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
P

Ministerstvo životního prostředí ČR
odbor posuzování vlivů na životní prostředí
Vršovická 65
100 10 PRAHA 10 - Vršovice

Došlo dne/ čas přijetí: 29 -07- 2010

Počet listů: 3
Příloh:

Věc: Posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů – zveřejnění informace o zahájení připomínkového řízení k dokumentaci ve věci záměru zařazenému v kategorii I – vyjádření k dokumentaci EIA pro "Nový jaderný zdroj v lokalitě JE Temelín".

K předmětné dokumentaci podáváme ve smyslu § 8 ad (3) zákona č. 100/2001 Sb. následující vyjádření:

Předložená dokumentace neobsahuje náležitosti požadované výše zmíněným zákonem a musí být vrácena oznamovateli k doplnění nebo přepracování.

K věcnému odůvodnění našeho stanoviska uvádíme:

I.

V případě extrémně rizikového jaderného zařízení musí dokumentace k posouzení záměru nutně obsahovat hodnocení vlivu na životní prostředí, mj., jak běžného provozu tak i (zejména) **těžké havárie (dále jen THA) navrhovaného jaderného zařízení** (§ 5 ad 3 zákona č. 100/2001 Sb.). Od výsledku tohoto prokazatelného a komplexního hodnocení se potom může (bude) teprve odvíjet postup návrhu rozsahu zóny havarijní připravenosti. Dnešní rozsah zóny je zjevně nedostatečný a není ani průkazný. Byl stanoven spekulativně, protože pro jeho návrh nejsou zatím k dispozici potřebné hodnověrné podklady. K důkazu pro toto tvrzení uvádíme citaci z veřejné nabídky Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (dále jen SÚJB) z roku 2008:

Vývoj moderní metodiky pro hodnocení účinnosti technických opatření na zmírnění průběhu a následků těžkých havárií jaderných elektráren s reaktory VVER. Metodika hodnocení bude určena pro analytické hodnocení technických opatření, umožňujících zmírnění rizik, jejichž průběh a následky nelze zvládnout obvyklými postupy SAMG (Severe Accident Management Guidelines). Metodika bude zahrnovat vyhodnocení nejnovějších fenomenologických poznatků o těžkých haváriích a modernizaci výpočtových programů pro analýzy těžkých havárií.

Zvyšování jaderné bezpečnosti provozovaných jaderných elektráren se vztahuje i na těžké havárie jaderných reaktorů, při nichž by došlo k silnému poškození a k tavení aktivní zóny. Při těchto haváriích by do kontejnmentu uniklo velké množství štěpných produktů a potenciální radiologické ohrožení okolí JE by mohlo být nepřijatelně vysoké. Na všech JE se proto zavádějí programy zvládnutí těžkých havárií (SAM = Severe Accident Management), jejichž cílem je prevence výskytu a zmírnění průběhu a následků těžkých havárií, pokud by k nim došlo. Součástí SAM jsou postupy zvládnutí těžkých havárií (SAMG = Severe Accident Management Guidelines) a doplňující technická opatření na zmírnění havárií.

U současných jaderných elektráren, včetně českých JE, je účinnost SAMG limitována, protože v jejich projektových východištích se výskyt těžkých havárií nepředpokládá. Proto se na provozovaných JE dodatečně implementují technická opatření ke zvládnutí rizik, které nelze eliminovat postupy SAMG; např. ohrožení integrity kontejnmentu v důsledku poškození jeho betonové konstrukce roztavenými troskami aktivní

zóny anebo omezení nebezpečných režimů hoření vodíku. Implementace vhodných technických opatření je závislá na specifických konstrukčních vlastnostech JE a jejich výběr je výslednicí rozvah mezi účinností zvažovaných opatření a náklady na jejich realizaci.

Poznámka: Podotýkáme, že v současné době provozované jaderné reaktory JE Temelín jsou chráněny jen jednoduchou obálkou, když moderní reaktory mají obálku dvojitou (např. britská JE Sizewell B). Čtyři jaderné reaktory je Dukovany nemají ochrannou obálku (kontejnment) dokonce žádnou.

Problematiku posuzování dopadů THA dlouhodobě konzultovalo sdružení V havarijní zóně JE Temelín i se samotným SÚJB. Korespondence byla ze strany SÚJB ukončena koncem roku 2005 konstatováním vedoucí krizového řízení tohoto úřadu, ze kterého citujeme: *Obecně mi dovoluje konstatovat, a nepochybuji o tom, že je Vám známo, že většina činností, a nejen v technické oblasti, je vykonávána a posuzována z hlediska stávající úrovně vědy a techniky. Jsou tudíž předmětem trvalého zkoumání, zdokonalování a hodnocení. Tato skutečnost se pak odráží v právních předpisech i aktivitách zúčastněných stran. To se týká jak jaderné elektrárny Temelín a jejího provozovatele, tak i SÚJB. Je tedy pochopitelné, že na některé otázky lze odpovědět pouze na základě stávajících znalostí a širokých zkušeností mezinárodních odborníků, formulovaných např. v doporučeních Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE), a nelze spekulovat.*

Nelze-li potom „spekulovat“, pak také nelze souhlasit s pouze spekulativním návrhem rozsahu pásma havarijní připravenosti pro jaderná zařízení s obrovským radioaktivním inventářem uloženým v budoucnosti v aktivním stavu ve čtyřech jaderných reaktorech a skladovaným po vyhoření jednak v v mokré (bazén), jednak v suchém skladu vyhořelého jaderného paliva (dále jen VJP). Vše soustředěno (kumulováno) v jedné, plošně omezené, lokalitě ve středu jihočeského regionu. Přitom není prokazatelně znám průběh THA ani jednoho z těchto zařízení a zejména pak jeho důsledky pro přilehlý region a je proto nezbytně nutné **o jejich fatálních důsledcích jen spekulovat**. Rozsah pásma navrženého ČEZ a schváleného SÚJB (pouhých 13 km) by se po zprovoznění dalších (nových) jaderných bloků v temelínské lokalitě údajně neměl změnit (podstatně rozšířit).

Tato skutečnost se potom negativně promítá i do způsobu zajištění havarijní připravenosti JE Temelín, kterou považujeme za nedostatečnou. Tak zvanému „současnému stavu poznání“ odpovídá i návrh vnějšího havarijního plánu, jen spekulativně navrženého pro okruh kolem JE Temelín o poloměru zatím jen pouhých 13 km, když mimo toto pásmo není žádný plán k dispozici a důsledky THA by se v tomto území řešily údajně „operativně“. Jak?

II.

Rozsah posuzování dle specifikace v § 2 zákona č. 100/2001 Sb. zahrnuje vlivy na veřejné zdraví a vlivy na životní prostředí, tj. vlivy na živočichy a rostliny, ekosystémy, půdu, horninové prostředí, hmotný majetek a kulturní památky, vymezené zvláštními předpisy **a na jejich vzájemné působení a souvislosti**. Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí požaduje v §§ 11 a 12 a v souvisejících zvláštních předpisech **posouzení kumulativních nebo /a/ synergických účinků všech v konkrétním místě působících škodlivin** (radionuklidů a toxických chemických látek). Toto hodnocení je nutné provést **především pro případ těžké havárie jednoho z jaderných zařízení** JE Temelín, kdy by došlo k úniku nejen značného množství radionuklidů, ale i **toxických chemických látek** (důsledek tavení stavebních materiálů teplotami dosahujícími až 3000 °C) s fatálními důsledky pro zdraví lidí a okolní životní prostředí. Komplexnímu hodnocení vlivu záměru na životní prostředí brání neznalost důsledků THA. Na procesu EIA zúčastněné tzv. dotčené orgány státní správy (dále jen DOSS) mohou v předmětné věci vydat pouze formální stanoviska (vyjádření) v rozporu s požadavky příslušných zákonů a zvláštních předpisů. Týká se i nejdůležitějšího DOSS, tj. SÚJB (viz předchozí text). Ostatní DOSS nemají potřebné detailní informace o stavu životního prostředí ani v podmínkách absence provozu jaderných zařízení. Předchozí konstatování se opírá o naši zkušenost získanou při správních řízeních v záležitosti 1. a 2. jaderného bloku JE Temelín a skladu vyhořelého jaderného paliva (dále jen sklad VJP) ve stejné lokalitě, která je stále v řešení.

K předchozímu tvrzení ještě podotýkáme, že v žádném z předchozích správních řízeních (posouzení podle zákonů 114/1992 Sb. a 100/2001 Sb. v novelizovaných zněních) týkajících se jaderných zařízení v lokalitě JE Temelín nebyl vliv THA na biosféru posuzován. Z důvodů uvedených v předchozím ani posuzován být nemohl. V případě posouzení podle zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění se příslušný DOSS zaměřil pouze na pohledové (estetické – krajinný ráz) hodnocení, když zcela ignoroval požadavek tohoto zákona uvedený v § 4 tohoto zákona (hodnocení vlivu záměru na přírodu a krajinu, tj. mj. i na faunu a floru se zohledněním dopadů THA).

V § 2 zákona 114/92 Sb. (novela 218/2004 Sb.) je uvedeno, co vše se rozumí ochranou podle tohoto zákona. Nejde pouze o dotčení krajinného rázu předmětnou stavbou (§12 zákona), ale, a to především, možného vlivu komplexu v místě situovaných jaderných zařízení na ekosystémy, ekologickou stabilitu území, rozmanitost forem života, udržení a obnovu rovnováhy v přírodě ad. (viz § 1 v zákoně 218/2004 Sb.) v případě zejména jeho těžké havárie spojené s emisemi značného množství radionuklidů a toxických chemických látek. Posuzovaná dokumentace neobsahuje žádné komplexní a objektivně vedené šetření, které by prokazatelně vyloučilo negativní dopady skladu VJP na přírodu a krajinu (§ 4 zákona).

Poznámka:

K výše uvedenému ještě připomínáme, že rozhodnutí správního orgánu musí být (SŘ) **v souladu se zákony** a ostatními právními předpisy. Správní orgán musí postupovat tak, aby byl „zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti“ (§ 3 SŘ). K tomu v konkrétním případě nedošlo. Důvodem je jistě zatím zcela neuspokojivý stav poznání uvedený a komentovaný v předchozím, který neumožňuje provedení objektivního a komplexního hodnocení vlivu THA na biosféru. Nelze zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu (§ 50 SŘ), zde ochranu zdraví, životů a majetku občanů jihočeského regionu.

V žádném z předchozích správních řízení, zahrnuje v to i posouzení podle zákona č. 100/2001 Sb. (EIA) nebyl zohledněn ani současný stav životního prostředí, ani jeho ovlivnění v případě těžké havárie (viz odůvodnění podané žádosti). To je podstatným a neopominutelným požadavkem zákona č. 100/2001 Sb. (§ 5 ad 3 zákona, příloha 2 – zásady pro zjišťovací řízení ad I). Podmínkou pro komplexní hodnocení vlivu záměru dle zmíněného zákona, ale i dalších (zákon č. 17/1992 Sb. - §§ 11 a 12, zákon č. 114/1992 Sb., zákon č. 183/2006 Sb. ad.), je znalost stavu životního prostředí, a to jak současného, tak i postiženého těžkou havárií jaderného zařízení.

III.

Dokumentace neobsahuje objektivní a prokazatelné (oponovatelné) **posouzení nulové pasivní varianty** (neprovedení záměru), které je v zatím předloženém návrhu dokumentace záměru NJZ doslova odbyto pouhým ničím nepodloženým tvrzením. V tomto směru je nutné aplikovat některou z běžně užívaných objektivních metod průkazu zatím jen proklamované výhodnosti navrhovaného energetického záměru NJZ (aplikace integrovaného plánování zdrojů se zohledněním úspor energie, objektivní multikriteriální analýza nad možnými scénáři energetické koncepce, využití obnovitelných zdrojů energie a úspor se zahrnutím všech vyvolaných externalit, rizikové analýzy) **s jednoznačným cílem vyhledat optimální energetickou variantu z hlediska společenského, ekonomického a environmentálního**. Optimalizace vlivu (alternativa záměru s minimálním ovlivněním životního prostředí a suvážením přijatelného vlivu z hlediska společenského a ekonomického) je těžištěm procesu posuzování vlivu na životní prostředí (EIA). Výsledek hodnocení nulové varianty představuje pevný referenční bod pro objektivní posouzení dalších variant. Odkaz na zprávu NEK (Pačes) je irelevantní. Zpráva NEK rovněž neobsahuje výše uvedené hodnocení. Dokonce se v ní skandálně tvrdí, že nástroje k hodnocení (vícekritériální analýza nad vějířem všech v úvahu přicházejících variant ad.) nejsou v ČR dostupné! Jen toto zásadní pochybení diskvalifikuje její obsah.

Dle ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů posuzování vlivů záměru zahrnuje zjištění, popis, posouzení a vyhodnocení předpokládaných přímých a nepřímých vlivů provedení i **neprovedení** záměru na životní prostředí. Dokumentace předložená oznamovatelem uvedeného záměru neobsahuje zjištění, popis, posouzení a vyhodnocení předpokládaných přímých a nepřímých vlivů neprovedení záměru na životní prostředí. Z tohoto důvodu předložená dokumentace nesplňuje požadavky zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů, a proto navrhuje její doplnění.

Zdůvodnění účelu a potřeby uvedeného záměru je v dokumentaci uvedeno zcela nedostatečným způsobem. Oznamovatel v dokumentaci uvádí, že potřeba záměru vychází z nezbytnosti zajištění výroby elektrické energie v České republice. Sám oznamovatel ovšem na svých oficiální internetových stránkách uvádí, *„Česká republika má jako jediná země ve střední a jihovýchodní Evropě v současnosti dostatek elektrické energie. Poptávka po elektřině Skupiny ČEZ však sílí a to především z důvodu rostoucího „hladu“ po elektřině v zahraničí. Evropa totiž čelí reálné hrozbě energetického deficitu a potřeba nových zdrojů do roku 2030 je odhadována na 200 tisíc MW (pro představu tento instalovaný výkon odpovídá stovce elektráren s výkonem elektrárny Temelín). Jihovýchodní Evropa*

*a Slovensko již reálně zápasí s nedostatkem elektřiny*¹. “ Oznamovatel tedy dostatečně nezdůvodnil účel a potřeby uvedeného záměru, když podle zprávy ČTK z 13. 7. 2008 Česká republika v roce 2007 vykázala třetí nejvyšší vývoz elektřiny z členských zemí UCTE. Čistý vývoz (dovoz minus vývoz) představoval 16.000 GWh, což bylo zlepšení o 27 procent oproti roku 2006. Lepší byla už jen Francie (55.000 GWh) a Německo (19.000 GWh).

IV.

Zákon č. 18/1997 Sb. (atomový zákon) požaduje v § 4 ad (2) od každého, kdo využívá jadernou energii nebo provádí činnosti vedoucí k ozáření nebo zásahy k omezení přírodního ozáření nebo ozáření v důsledku radiačních nehod, **odůvodněný průkaz přínosů, které vyváží rizika při těchto činnostech vznikajících nebo která mohou vzniknout (THA).**

Dále je v témže paragrafu, ad (4), stanovena **povinnost každému, kdo využívá jadernou energii, dodržovat takovou úroveň jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, fyzické ochrany a havarijní připravenosti, aby riziko ohrožení života, zdraví osob a životního prostředí bylo tak nízké, jak lze rozumně dosáhnout při uvážení hospodářských a společenských hledisek (přístup ALARA).**

V obou uvedených případech je nutné doložit v posudku všemi ověřitelné, tj. oponovatelné, naplnění zřetelných a neopominutelných požadavků uvedeného zákona a zvláštních předpisů tak, aby mohlo následně dojít k hodnověrnému, tj. bezpečně prokazatelnému **návru pásma havarijní připravenosti pro připravovanou obrovskou kumulaci radioaktivního materiálu** (viz výčet množství v dalším). Vyjádření DOSS SÚJB k dokumentaci tomuto požadavku zákona nemůže vyhovět. Důvody viz v předchozím textu.

Poznámka: Opakovaně zdůrazňujeme, že současný rozsah havarijní připravenosti je nedostatečný. Jeho rozsah nebyl v minulosti hodnověrným způsobem prokázán. Ve smyslu vypsání v předchozím jde stále pouze o spekulativní návrh neodpovídající důsledkům možné těžké havárie jednoho z jaderných reaktorů JE Temelín (reaktory jen s jednoduchými kontejnmenty) spojeného s tavením jaderného paliva a doprovázeného únikem značného množství radionuklidů a rovněž toxických chemických látek mimo ochrannou obálku reaktoru. Dopady THA nejsou v současné době známy (viz předchozí text).

V.

V souvislosti s předmětným záměrem je nutné v předmětném řízení posoudit i vliv stavby dalšího dálkového vedení mezi rozvodnou 400 kV Kočín a rozvodnou 400 kV v Havlíčkově Brodě přes Vysočinu, zřizovaného za účelem stabilizace přenosové soustavy. Stavba s významným vlivem na životní prostředí s navrhovaným NJZ velmi úzce souvisí (bez rozšíření sítě nelze NJZ provozovat). Tato stavba bude jistě mít vliv na území NATURA a navíc není obsažena v příslušné územně plánovací dokumentaci celé řady územních celků v trase dálkového vedení 400 kV.

VI.

Posuzován by měl být jeden určitý typ jaderného reaktoru, protože každý z řady reaktorů uvedených v předloženém záměru má jiné provozní parametry, tj. **odlišné podmínky provozu** (výkon, stupeň jaderné bezpečnosti, produkované odpady, emise radionuklidů a požadavky na chlazení) a zejména **jiný průběh havárie** s rozdílným vlivem na životní prostředí. Ta je potom rozhodující pro přijetí opatření k ochraně biosféry, stanovení rozsahu pásma havarijní připravenosti a zejména odpovídajících opatření k ochraně zdraví, životů a majetku občanů ČR a ochraně životního prostředí. Předpokládá to samozřejmě znalost průběhu těžké havárie určitého uvažovaného reaktoru, jinak by šlo jen o nepřijatelnou spekulaci. Základní informace o průběhu a zejména důsledcích těžké havárie jaderného zařízení situovaného v areálu JETE příslušný DOSS (SÚJB) nemá (viz text v předchozím). Ostatní DOSS zúčastněné na procesu EIA pro NJZ JETE tak mimo speciální informace vztahující se k jimi hodnocené problematice (ochrana ovzduší, hluk voda, neionizační záření ad.) tak nemohou využít data charakterizující míru ionizačního záření a toxického chemického zamoření (tavení reaktoru a hmot v jeho okolí) v případě těžké havárie jaderného zařízení k hodnocení kumulativních nebo (a) synergických účinků všech v konkrétním místě působících škodlivin (zákon č. 17/1992 Sb, §§ 11 a 12). V procesu EIA nelze posuzovat virtuální jadernou elektrárnu.

¹ <http://www.cez.cz/cs/pro-media/otazky-odpovedi/3.html>, Článek s názvem Snaží se ČEZ ovlivňovat trh s elektřinou v ČR ve svůj prospěch – např. vytvářením umělého nedostatku elektřiny na trhu?

VII.

Nelze souhlasit s hodnotami předpokládaných emisí uměle vytvářených radionuklidů uváděných v dokumentaci záměru. Jednak je jejich výčet výrazně neúplný, jednak budou emitovány v množství podstatně vyšším. Jejich obsah v biosféře bude s dobou provozu (až 60 let) a se stárnutím jaderné elektrárny narůstat. Mimo jakoukoliv diskusi je opomenutí zpracovatelů dokumentace pokud se týká hodnocení důsledků těžké havárie některého z jaderných zařízení v lokalitě JETE. Významné bude zatížení povrchových vod (řeka Vltava s odběry vody k pitným účelům – Příbram, Praha) radionuklidů, a to zejména tritiem (^3H), které je již dnes ve značném množství (před uvedením do provozu JETE obsah ^3H v jednotkách Bq – po uvedení do provozu až stovka Bq s tím, že každým rokem vypouštěné množství narůstá – v roce 2008 již 50 TBq/rok !) do povrchových vod z JE Temelín vypouštěno a v místech odběrů vody pro pitné účely se jeho obsah ve vodě přiblíží mezním hodnotám dle příslušných hygienických předpisů. Dokumentace musí být v tomto směru doplněna tak, aby vyhověla v celém rozsahu požadavkům zákona č. 100/2001 Sb. a souvisejícím zákonům a zvláštním předpisům.

VIII.

Nelze dále souhlasit s tvrzením, že v případě jaderných zdrojů v temelínské lokalitě půjde o „čistou“ výrobu elektřiny. Kromě několika desítek štěpením v temelínských reaktorech uměle vytvořených **radionuklidů** a emitovaných průběžně (desítky let) do okolní biosféry (ovzduší a řeka Vltava) je velmi významným (nejvýznamnějším) skleníkovým plynem **vodní pára**. V budoucnosti až osm chladicích věží bude vypouštět do biosféry vodní páru v množství ekvivalentním průtoku vody kolem $4 \text{ m}^3/\text{sec}$.

Značné množství skleníkových plynů (zde včetně CO_2) pak bude vyvíjeno v tzv. předním a zadním, energeticky značně náročném, cyklu jaderně energetického procesu. Komplex jaderných zařízení je dále obrovským **zdrojem odpadního tepla**, které rovněž významně přispívá ke globálnímu oteplování. V současné době jde výkonově o cca 4000 MW_t; S uvažovanými dalšími jadernými reaktory by potom mohlo celkové množství odpadního tepla dosáhnout hodnoty až 10 000 MW_t. Dojde tak k dalšímu prohloubení již dnes podstatných změn klimatu jihočeského regionu současným provozem JE Temelín.

Jen tritia (^3H), jednoho z desítek radionuklidů emitovaných při běžném provozu JE Temelín, vypouští dnes ročně JE Temelín (dva reaktory VVER-1000) do ovzduší cca $2 \cdot 10^{12}$ Bq/rok ((2 TBq/rok) a do vody (Vltava s odběry vody pro pitné účely) $50 \cdot 10^{12}$ Bq/rok (TBq/rok – rok 2008 - pramen informace: Bezpečnost jaderné energie).

Během desítek let provozu několika reaktorů v temelínské lokalitě bude kontaminace prostředí narůstat a dosáhne tak hodnot ve stovkách TBq. To je hodnoty, která v případě jednorázového úniku radionuklidů při THA bude srovnatelná s důsledky havárie jaderného zařízení hodnoceného podle Mezinárodní škály 5. stupněm závažnosti (havárie ve Windscale a Three Mile Island). Havárie černobylského reaktoru v roce 1986 byly hodnoceny nejvyšším, tj. 7. stupněm dle zmíněné stupnice. Všemi očekávaná objektivita procesu EIA vyžaduje vzít při hodnocení vlivu NJZ na lidské zdraví do úvahy zahraniční studie, které poukazují na možné negativní vlivy nízkých dávek ionizačního záření na lidské zdraví a také studie, hodnotící zdravotní stav pracovníků jaderných elektráren pomocí nejmodernějších metod tzv. biomarkerů. Přitom se teoreticky uvažuje s aktivitou radionuklidů vypouštěných ze stávajících dvou reaktorů jen do ovzduší v množství $1,6 \cdot 10^{15}$ Bq/rok (pramen: posudek JETE - změny stavby - str.57).

Vliv v jaderných reaktorech uměle vznikajících radionuklidů na zdraví lidí a životní prostředí vůbec, je stále ještě předmětem nepříliš pokročilého výzkumu. Proto činnost související s připravovanou další kumulací zdrojů radionuklidů vypouštěných do biosféry jihočeské kotliny a doprovázené prokazatelnou neznalostí průběhu a zejména fatálních důsledků těžké havárie reaktoru, považujeme za nezodpovědnou.

IX.

Mezní hodnoty opravňující provozovatele k vypouštění radionuklidů za běžného provozu nejsou zatím stanoveny **s přihlédnutím ke kumulativním, případně synergickým účinkům na životní prostředí** všech v konkrétně posuzovaném místě působících škodlivin. Mají pro toto hodnocení dotčené orgány státní správy (DOSS) potřebné podklady, tj. znají z hlediska svojí odbornosti (ovzduší, hydrosféra, neionizační a ionizační záření, hlukové poměry ad.) zatížení životního prostředí? Mohou tak vyhovět jednoznačným požadavkům zákona č. 17/1992 Sb. (§§ 11 a 12) a souvisejícím zvláštním předpisům? Dlouholetá zkušenost našeho sdružení, účastníka řady správních řízení, je negativní. Příslušné DOSS (včetně SÚJB) potřebné informace nemají. Není-li potom znám ani průběh havárie jaderného zařízení, pak jistě nelze odpovídajícím způsobem na tuto reagovat, detailně odůvodněným návrhem rozsahu pásma havarijní připravenosti a

zejména pak **opatřeními důsledně zajišťujícími ochranu zdraví, životů a majetku lidí a ochranu životního prostředí.**

X.

V souvislosti se stavbou a následným užíváním plánovaných nových jaderných zdrojů vzrostou požadavky na sklad VJP a rozsah trvalého úložiště (jen v českých podmínkách – JEDU a JETE - by mohlo jít o uložení více než 600 kontejnerů s VJP o hmotnosti VJP až 6 000 tun, s obaly pak o hmotnosti cca 60 000 tun), kde nejsou zatím stále známy podmínky zaručující bezpečné uložení VJP na dobu desítek tisíc let. Jak bude například řešeno jen překládání takového množství VJP do nových kontejnerů každých zhruba padesát let (obvyklá doba záruky poskytované výrobcem) v omezených podmínkách skladu, případně trvalého úložiště VJP? Náklady ponесou další generace!

XI.

V předmětném procesu EIA musí být předložena **koncepce bezpečného ukončení provozu NJZ** (demontáž zařízení s uložení radioaktivitou zamořených částí do obalových objektů – kontejnerů, demontáž dvojlinky vedení 400 kV a likvidace značného množství vzniklého VJP), zahrnuje v to i způsob zajištění potřebných finančních prostředků a **zhodnocení jeho vlivu na životní prostředí**. Významné ovlivnění životního prostředí je v případě zadního jaderného energetického palivového cyklu nesporné. Není proto možné předložení této koncepce odsouvat až do dalších řízení.

XIII.

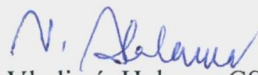
V procesu EIA je třeba dále zohlednit (nutná oponovatelná riziková analýza) blízkost výcvikového prostoru letectva armády ČR - Bechyně ve vzdálenosti od JE Temelín cca 14 km, kdy vojenská letadla při výcviku běžně využívají i tzv. bezletovou zónu JE Temelín. Zrušit letecký výcvik v uvedeném prostoru (lázeňské místo s platným statutem) armáda ČR stále odmítá. V úvahu je třeba rovněž vzít rekonstruované civilní letiště v Plané u Českých Budějovic, určené pro letadla typu Boeing 737 a Airbus A320.

XIV.

V procesu posuzování vlivů v daném případě nebylo dodrženo ani ustanovení § 8 odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů, když uvedené ustanovení vyžaduje, aby příslušný úřad pokud dojde k závěru, že dokumentace neobsahuje náležitosti na základě tohoto zákona, dokumentaci do 10 pracovních dnů ode dne, kdy mu byla doručena vrátil oznamovateli; jinak ji v téže lhůtě zaslal k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům a zajistil zveřejnění informace o dokumentaci podle § 16 a na internetu zveřejnil vždy alespoň textovou část dokumentace.

Oznamovatel předal dokumentaci vlivů záměru „Nový jaderný zdroj v lokalitě Temelín včetně vyvedení výkonu do rozvodny Kočín“ na Ministerstvo životního prostředí, jakožto příslušný úřad, dne 31. 5. 2010. Ministerstvo životního prostředí zaslalo uvedenou dokumentaci k vyjádření dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům až dne 29. 6. 2010. Tímto jednáním došlo k porušení ustanovení § 8 odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů, neboť nebyla dodržena lhůta pro zaslání dokumentace dotčeným úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům.

S ohledem na výše uvedené musí být posuzovaná dokumentace vlivů záměru „Nový jaderný zdroj v lokalitě Temelín včetně vyvedení výkonu do rozvodny Kočín“ na životní prostředí vrácena oznamovateli k doplnění, neboť nesplňuje požadavky, které na dokumentaci záměru klade zákon č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších právních předpisů.

Ing. Vladimír Halama, CSc.
člen výboru sdružení

oprávněný jednat za:

